

MUNI
LAW

Živnostenská správa

David Hejč

Osnova prezentace

- Základní východiska
- Organizace
- Živnostenské oprávnění
- Vznik živnostenského oprávnění
- Kontrola
- Přestupky

Základní východiska

Teoretická východiska

- postoj státu ke stanovení podmínek –
přístupový režim k podnikatelským oprávněním
- míra ingerence státu – 2 přístupy/koncepce:
  - **reglementační**
    - silnější vliv státu
    - přesné a poměrně přísné podmínky, které je nutno prokazovat a pro vznik oprávnění se posuzuje jejich splnění
    - kontrola
  - **liberalizační**
    - minimalizace ingerence státu
    - minimální podmínky, prokazování jejich splnění se nevyžaduje
    - počítá se s působením pravidel tržního mechanismu

Právní úprava živnostenské správy

Čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy; čl. 2 odst. 2 a 3 Listiny; čl. 4 Listiny

Čl.26 Listiny

(1) Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

(2) Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.

Čl.44 Listiny

Zákon může právo na podnikání a jinou hospodářskou činnost omezit *soudcům, prokurátorům, zaměstnancům státní správy a územní samosprávy ve funkcích, které určí, příslušníkům bezpečnostních sborů a příslušníkům ozbrojených sil.*

- srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 24/17

Právní úprava živnostenské správy

Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

- vymezuje podmínky pro podnikání – vznik, změna a zánik živnostenských oprávnění
- úprava výkon kontroly nad dodržováním předmětných podmínek, resp. nad vlastním živnostenským podnikáním a správně-právní odpovědnost

Zákon 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech

- organizace živnostenské správy (působnost a pravomoc živnostenských úřadů)

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb.

- obsahové náplně jednotlivých živností

Správní řád

- obecná procení právní úprava

Pozitivní vymezení

- Živnostenské podnikání – živnost (§ 2) – *kumulativně*
  - činnost soustavná
  - provozovaná samostatně, vlastním jménem na vlastní odpovědnost
  - za účelem dosažení zisku

požadavek souladu takové činnosti s podmínkami stanovenými živ. zákonem – soulad s veřejnými zájmy

Negativní vymezení

- Živnostenské podnikání není (§ 3):
  - činnosti, které sice jinak vyhovují pozitivnímu vymezení jsou z režimu zákona ex lege vyloučeny – taxativní výčet

Živností se rozumí taková podnikatelská činnost, která není vyloučena z působnosti živnostenského zákona.

Živností NENÍ (§3)

- provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené PO (tzv. státní monopoly) – dříve poštovní služby
- využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvl. zákony, jejich původci nebo autory – např. činnost hudebních skupin a kapel
- výkon kolektivní správy práva autorského a práv souvisejících s právem autorským podle zvláštního právního předpisu
- restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi
- provádění archeologických výzkumů
- další činnost v rozsahu regulovaném dle zvláštních zákonů (včetně tzv. svobodných povolání) ...

Živností NENÍ (§3)

- výkon povolání regulovaný zvláštními zákony (mnohdy souvisejícími s profesními komorami) , tj. činnost
  - lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, nelékařských zdravotnických pracovníků
  - veterinárních lékařů, dalších veterinárních pracovníků
  - advokátů, notářů, patentových zástupců a soudních exekutorů
  - znalců a tlumočnicků
  - auditorů a daňových poradců
  - burzovních dohodců
  - zprostředkovatelů a rozhodců, mediátorů (dle Z o mediaci)
  - úředně oprávněných zeměměřických inženýrů
  - autorizovaných architektů, aut. ing. činných ve výstavbě a aut. inspektorů
  - auditorů bezpečnosti pozemních komunikací

Živností NENÍ (§3)

- další činnost v rozsahu regulovaném dle zvláštních zákonů,
např.
  - spektrum specifických finančních služeb (činnost bank, pojišťoven, obchodníků s CP)
  - pořádání loterií a jiných podobných her
  - hornická činnost
  - výroba a distribuce elektřiny a plynu
  - námořní doprava a rybolov, drážní doprava
  - výkon inspekce práce, zprostředkování zaměstnání
  - výchova a vzdělávání ve školách, předškolních a školských zařízeních zařazených do rejstříku škol a školských zařízení, vzdělávání v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech a programech celoživotního vzdělávání
  - provozování letišť
  - poskytování zdravotních služeb, provozování pohřebišť
  - archivnictví

Organizace

Organizace

- formální pojetí veřejné (živnostenské) správy
- vykonavatelé živnostenské (státní) správy - realizace vzniku, změny a zániku živnostenského oprávnění + kontrola živnostenského podnikání a správní trestání
- **zákon 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech**
- Soustava živnostenských úřadů je podle zákona tvořena:
  1. Živnostenským úřadem České republiky.
  2. krajskými živnostenskými úřady.
  3. obecními živnostenskými úřady

Organizace

Živnostenský úřadem České republiky (MPO)

- ústřední orgán
- zpracovává **koncepce** v oblasti živnostenského podnikání,
- vykonává **řídící, koordinační, kontrolní a metodickou** činnost vůči krajským živnostenským úřadům
  - rozhoduje jako správní orgán **první instance**,
  - rozhoduje o **odvolání** proti rozhodnutím krajských živnostenských úřadů,
  - může obecním živ. úřadům nařídít provedení kontroly
  - je správcem **živnostenského rejstříku**
  - ...

Organizace

Krajské živnostenské úřady (krajské úřady/Magistrát hl. m. Praha)

- vykonává **řídící, koordinační, kontrolní a metodickou činnost**, vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu
- rozhoduje o **odvolání** proti rozhodnutím obecních živnostenských úřadů ve svém správním obvodu,
  - může obecním živ. úřadům nařídit provedení kontroly
- 13 krajských úřadů + Praha

Organizace

obecní živnostenské úřady

- obecní úřady s rozšířenou působností
  - rozsah výkonu veřejné správy obecních živnostenských úřadů je primárně dán živnostenským zákonem
- dále např.
- přijímá oznámení a hlášení v oblasti sociálního zabezpečení od fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění, a to v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy
  - 205 III. obcí + 22 (Praha 1 až Praha 22) – celkem 227

Organizace

Samospráva:

- **Hospodářská komora České republiky**
  - Posláním je vytvářet příležitosti pro podnikání, prosazovat a podporovat opatření, která přispívají k rozvoji podnikání v ČR, a tím i k celkové ekonomické stabilitě státu.
- **Živnostenská společenstva (sdružení, svazy, cechy, asociace apod.)**
  - mohou požádat o začlenění do HK ČR - stávají se tak složkou HK ČR a získávají v organizační struktuře HK ČR stejné postavení jako okresní nebo regionální komory.

Živnostenské oprávnění

Subjekty oprávněné provozovat živnost

- vůči nim je vykonávána veřejná správa
- fyzické i právnické osoby (podmínky musí splňovat odpovědný zástupce)
- Odpovědný zástupce
  - je FO, která je ustanovená podnikatelem – je k podnikateli ve smluvním vztahu
  - odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů - „navenek“ však stále odpovídá podnikatel
  - povinen a současně oprávněn usměrňovat činnost pracovníků podnikatele a upozorňovat řídicí orgány podnikatelského subjektu na zjištěné nedostatky a navrhopvat či činit opatření k jejich odstranění – „odborný garant“
  - obligatorně u PO a FO, pokud sami nesplňují podmínky, jinak fakultativně

Subjekty oprávněné provozovat živnost

- zahraniční fyzické nebo právnické osoby
  - provozují živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako česká osoba, pokud ze zákona nevyplývá něco jiného.
- zahraniční fyzická osoba musí k ohlášení živnosti a k žádosti o koncesi doložit doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu. – neplatí pro členské státy EU
- FO, které byla udělena mezinárodní ochrana, a její rodinní příslušníci – stejné podmínky jako občan ČR

Počty podnikatelů dle občanství podnikajících v České republice

Období: stav 31.3.2024

Celkem cizinců: **118765**

např.:

- Slovensko: **24556**
- Vietnam: **20890**
- Ukrajina: **33570**
- Německo: **3348**
- Vánoční ostrov: **1**

Rozdělení živností

Podle rozdílů v přístupovém režimu k oprávnění:

- **Ohlašovací**
  - volná
  - řemeslné
  - vázané
- **Koncesované**
- obsahově lze dělit na obchodní, výrobní a poskytující služby (orientační význam)
- **nařízení vlády č. 278/2008 Sb.**

Dle způsobu vzniku

Dle požadavků

Ohlašovací živnosti

- Vznikají na základě akceptovaného aktu ohlášení živnosti

- Volné
- Řemeslné
- Vázané

Koncesované živnosti

- Vznikají na základě konstitutivního rozhodnutí příslušného ŽÚ o udělení koncese

Živnosti volné

- 5. Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)
- 8. Pěstitelské pálení
- 10. Výroba textilií, textilních výrobků, oděvů a oděvních doplňků
- 34. Výroba, vývoj, projektování, zkoušky, instalace, údržba, opravy, modifikace a konstrukční změny letadel, motorů letadel, vrtulí, letadlových částí a zařízení a leteckých pozemních zařízení
- 45. Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti
- 47. Zprostředkování obchodu a služeb
- 48. Velkoobchod a maloobchod
- 49. Zastavárenská činnost a maloobchod s použitým zbožím
- 50. Údržba motorových vozidel a jejich příslušenství
- 55. Ubytovací služby
- 58. Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí
- 60. Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků
- 69. Překladatelská a tlumočnická činnost
- 75. Praní pro domácnost, žehlení, opravy a údržba oděvů, bytového textilu a osobního zboží
- 76. Poskytování technických služeb
- 77. Opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel
- 78. Poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu
- 79. Poskytování služeb pro rodinu a domácnost
- 80. **Výroba, obchod a služby jinde nezařazené**

Pěstitelské pálení

Výroba ovocných destilátů pro pěstitele ovoce v pěstitelských pálenicích.

Výroba, obchod a služby jinde nezařazené

Výroba, obchod a služby v oblastech, které nejsou předmětem jinde nezařazené živností koncesovaných, vázaných a řemeslných, ani nespadají pod jinou činnost uvedenou v příloze č. 4 k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Živnosti řemeslné

Řeznictví a uzenářství
Mlékárenství
Mlynářství
Pekařství, cukrářství
Pivovarnictví a sladovnictví
Zpracování kůží a kožešin
Aplikace, výroba a opravy ortopedické obuvi
Broušení a leptání skla
Zpracování gumárenských směsí
Zpracování kamene
Slévárenství, modelářství
Kovářství, podkovářství
Obráběčství
Zámečnictví, nástrojářství
Galvanizérství, smaltérství
Výroba, instalace, opravy el. strojů a přístrojů, el. a telekomunikačních zařízení
Hodinářství
Zlatnictví a klenotnictví
Truhlářství, podlahářství
Výroba a opravy hud. nástrojů

Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů
Zednictví
Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení
Montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel
Vodoinstalatérství, topenářství
Montáž, opravy, revize a zkoušky plyn. zařiz. a plnění nádob plyny
Montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových zařízení a nádob na plyny
Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení
Izolatérství
Malířství, lakýrnictví, natěračství
Pokrývačství, tesařství
Klempířství a oprava karoserií
Kamnářství
Opravy silničních vozidel
Holičství, kadeřnictví

Barvení a chemická úprava textilií
Čištění a praní textilu a oděvů
Kominictví
Hostinská činnost
Kosmetické služby
Pedikúra, manikúra

Hostinská činnost

Činnosti spočívající v přípravě a prodeji pokrmů a nápojů k bezprostřední spotřebě v provozovně, v níž jsou prodávány.

V rámci živnosti je možno poskytovat ubytování ve všech ubytovacích zařízeních (například hotel, motel, kemp, ubytovna) a v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci. Pokud zůstane zachována povaha živnosti, lze provádět prodej pomocí automatů (nápojové, občerstvovací), doplňkový prodej (například tabákové výrobky, upomínkové předměty, základní hygienické potřeby), prodej pokrmů a nápojů přes ulici, půjčování novin a časopisů, půjčování stolních společenských her (například karty, šachy), provozování her (například kulečnick, bowling).

Živnosti vázané

Diagnostická, zkušební a poradenská činnost v ochraně rostlin a ošetřování rostlin, rostlinných produktů, objektů a půdy proti škodlivým organismům přípravky na ochranu rostlin nebo biocidními přípravky

Geologické práce

Zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků

Výroba a zpracování paliv a maziv

Výroba nebezpečných chem. látek a nebezp. chemických přípravků a prodej chemických látek a chemických přípravků klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické

...

Oční optika

Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady

Projektová činnost ve výstavbě

Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

Nákup a prodej kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty.

Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy

Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení

daňové evidence

...

Průvodcovská činnost horská

Vodní záchranná služba

...

Péče o dítě do tří let věku v denním režimu

Psychologické poradenství a diagnostika

...

Provozování solárií

Průvodcovská činnost horská

Činnost horského průvodce spočívá v organizování a provádění jednotlivců nebo skupin v horském prostředí, s výjimkou oblastí ledovců, skal, kaňoningu a všech dalších terénů, v nichž postup vyžaduje použití horolezecké techniky, horolezeckých pomůcek a materiálu (zejména stoupacích želez, cepínů, lan, jisticích prostředků), kdy v zasněžených horských terénech je provádění možné pouze ve zvlněných terénech severského typu a je vyloučena realizace jakýchkoli lyžařských, skialpinistických a obdobných činností, s výjimkou chůze na sněžnicích po značených turistických cestách.

Činnost horského vůdce, kterou je organizování a provádění jednotlivců nebo skupin ve vysokohorském prostředí, včetně ledovců, při skalním lezení a horolezectví na zajištěných cestách, umělých lezeckých stěnách, při skialpinistických túrách, vedení a organizování vysokohorských expedic, včetně zajišťování bezpečnosti.

V rámci živnosti je možno uskutečňovat činnost informační, půjčování lezecké, horolezecké, skialpinistické a obdobné výzbroje a výstroje.

Živnosti koncesované

- Nejrůznější doprava
- Provoz střelnic, krematorií...
- Ochrana majetku a osob, detektivní služby
- Provozování cestovní kanceláře
- Výroba a rozvod tepelné energie apod.

Celková roční statistika

Počet ke dni :	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.1994	31.12.1993	31.12.1992
Celkem platných ŽO	3 868 230	4 077 526	4 018 839	1 595 077	1 263 758	940 334
<i>pro živnosti : koncesované</i>	327 295	327 364	314 747	147 668	124 558	89 312
<i>: vázané</i>	352 375	356 552	348 955	239 092	203 508	164 467
<i>: řemeslné</i>	985 238	1 059 460	1 049 220	245 711	224 947	190 517
<i>: volné</i>	2 203 322	2 334 150	2 305 917	962 606	710 745	496 038
ŽO pro fyzické osoby	2 891 079	3 124 694	3 091 488	1 276 164	1 030 631	799 127
ŽO pro právnické osoby	977 151	952 832	927 351	318 913	233 127	141 207
ŽO pro cizince	161 827	151 244	138 346	19 858	8 823	0

Počet podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle pohlaví

Období

1. čtvrtletí 2024

Pohlaví	Podnikatelé	ŽO
Muži	1219098	1948400
Ženy	688792	952605
v ČR celkem	1907890	2901005

Počet ŽO pro fyzické osoby podle typů živností a dle pohlaví

Typ	Kód	Muži	Ženy	Součet
Koncese	K	170282	49463	219745
Volná živnost	L	1045365	623664	1669029
Řemeslná živnost	R	617637	151912	769549
Vázaná živnost	V	115116	127566	242682
Součet	SUM	1948400	952605	2901005

Vznik živnostenského oprávnění

- **živnostenské oprávnění** - je svou povahou subjektivním právem veřejnoprávní povahy
- zákon stanoví **podmínky vzniku a provozování** živnosti (osobní charakteristiky subjektů - FO)
- podmínky **všeobecné** (absolutní – vždy)
  - plná svéprávnost - lze nahradit
  - bezúhonnost.
- podmínky **zvláštní** (relativní)
  - odborná nebo jiná způsobilost stanovená zákonem

Ohlašovací živnosti

- Volné

- Netřeba prokázání odborné ani jiné způsobilosti

- Řemeslné

- Potřebné prokázání odborné způsobilosti, zpravidla vyučením v oboru spojeným se získáním tříleté praxe v oboru

- Vázané

- Potřebné prokázání složitějších kvalifikačních předpokladů, zpravidla zvláštního oprávnění či osvědčení , event. SŠ či VŠ vzdělání, popř. rekvalifikaci s praxí

Koncesované živnosti

- svou podstatou jde o živnosti složitější, s „většími možnými riziky“
- kladeny vyšší odbornostní a kontrolní požadavky, než u živností ohlašovacích
- ověření jejich splnění je náročnější

Živnosti koncesované

Výroba a úprava kvasného lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelem pálením) alternativně:

- a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na potravinářskou technologii, chemii, zemědělství, farmacii, lékařství nebo veterinární lékařství,
- b) vyšší odborné vzdělání v oboru zaměřeném na potravinářskou technologii, chemii, zemědělství, farmacii nebo veterinární lékařství a 3 roky praxe v oboru,
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na potravinářskou technologii, chemii, zemědělství, nebo v oboru laborant pro farmaceutickou výrobu a 3 roky praxe v oboru,
- d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akr. podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným MŠMT, nebo minist., do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 3 roky praxe v oboru,
- e) doklady podle § 7 odst. 5 písm. a), b), c), d) nebo e) ZoŽP

Všeobecné podmínky

– plná svéprávnost

– zletilostí, které se nabývá dovršením 18 let
před tím

- přiznáním svéprávnosti (může přiznat soud, alespoň 16 let a podmínky)
- uzavřením manželství (může povolit soud, alespoň 16 let a důležité důvody)

Počet podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle věkové struktury

Věk	Podnikatelé (FO) - počet	Podnikatelé (FO) - %
Skupina <18	14	0,00
Skupina 18-20	7505	0,39
Skupina 21-25	65738	3,45
Skupina 26-30	118604	6,22
Skupina 31-35	188000	9,85
Skupina 36-40	212627	11,15
Skupina 41-45	233307	12,23
Skupina 46-50	297313	15,58
Skupina 51-55	245979	12,89
Skupina 56-60	197513	10,35
Skupina 61-65	141181	7,40
Skupina 66-70	96262	5,05
Skupina 71-75	59916	3,14
Skupina 76-80	29877	1,57
Skupina 81-85	10247	0,54
Skupina >85	3807	0,20
ČR:	1907890	100,00

Všeobecné podmínky

- **Bezúhonnost** (sleduje veřejný zájem)
- nesplňuje
  - osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje,
  - neplatí, pokud se na ni hledí, jako by nebyla odsouzena
- prokazování bezúhonnosti – u občana ČR výpisem z evidence Rejstříku trestů; jiná je situace u zahraničních osob (§ 46 odst. 1 písm. a) a b)

Zvláštní podmínky

- liší se podle toho, zda jde o živnost řemeslnou, vázanou nebo koncesovanou
- odborná a jiná způsobilost (profesní a jiné kvalifikační předpoklady)
  - příloha č. 5 – živnosti, jejichž výkon může být zajištěn jen FO splňujícími stanovenou odbornou způsobilost
  - dále zvláštní zákony
- V případě živ. podnikání PO – podmínky musí splňovat tzv. odpovědní zástupci

Překážky provozování živnosti

- skutečnosti, jejichž vznik má za následek znemožnění vzniku živnostenského oprávnění a provozování živnosti (tím doplňují všeobecné a zvláštní podmínky)
- překážky:
  - **Konkurz** - prohlášení konkurzu na majetek podnikatele
  - **Insolvenční řízení** - zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že 1) majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení nebo 2) je zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů. V průběhu insolvenčního řízení může podnikatel, na jehož majetek byl prohlášen konkurs, činit úkony související se vznikem, změnou nebo zrušením živnostenského oprávnění, jen s písemným souhlasem insolvenčního správce (obdobně u předběžného opatření v insolvenčním řízení)

Překážky provozování živnosti

– Překážky

zákaz činnosti – vyslovený v trestním nebo správním řízení (soud nebo správní orgán) - po dobu trvání tohoto zákazu živnost, do jejíž obsahové náplně tato činnost spadá, nemůže provozovat (živnost v oboru nebo příbuzném oboru)

Jedná-li se o živnost volnou - jen na kterou se vztahuje zákaz činnosti.

zrušení živnostenského oprávnění živnostenským úřadem proto, že závažným způsobem porušuje povinnosti stanovené právními předpisy nebo rozhodnutím o udělení koncese (po stanovenou dobu, pak může ohlásit živnost nebo požádat o koncesi)

Vznik živnostenského oprávnění

Procedura vzniku živnostenského oprávnění

- Ohlašovací živnosti
  - činnosti méně náročnými zvláštními podmínkami
  - pro vznik oprávnění je rozhodující vůle subjektu
- Koncesované živnosti
  - činnosti vyžadující splnění nejpřísnějších zvláštních podmínek
  - pro vznik oprávnění je rozhodující vůle živnostenského úřadu
- Míra reglementace přístupového režimu k živnostenskému oprávnění

Ohlašovací živnost

- pokud subjekt splňuje všeobecné i zvláštní podmínky k provozování živnosti stačí, aby zamýšlené provozování živnosti ohlásil zákonem předepsaným způsobem
- podmínky **všeobecné** (absolutní – vždy)
  - plná svéprávnost - lze nahradit
  - bezúhonnost.
- podmínky **zvláštní** (relativní)
  - odborná nebo jiná způsobilost stanovená zákonem

Ohlašovací živnost

- u kteréhokoliv *obecního živnostenského úřadu*, nebo kteréhokoliv *kontaktního místa veřejné správy* (následně neprodleně doručeno živ. úřadu)
- náležitosti – vztahují se k osobě (ohlašovatel) a k předmětu podnikání (viz § 45)
- + potřeba připojit předepsané odklady (viz § 46)
  - doklad prokazující odbornou způsobilost, pokud ji zákon vyžaduje.
  - doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž umístila sídlo

Ohlášení živnosti se předkládá na tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu. (§ 45a odst. 3)

CRM CENTRUM REGISTRAČNÍHO ÚŘEDU
JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ
FYZICKÁ OSOBA

část A - PODNIKATEL

31 Podnikatel

(a) Jméno: (b) příjmení (c) příjmení (d) titul

(e) jméno, příjmení (f) roční příjmení (g) skratka dřívější příjmení

(h) místo narození (i) místo narození (j) okres

(k) obdoba (l) datum narození (m) datum narození (n) číslo číslo

(o) identifikační číslo (p) občanské číslo (q) číslo občanských či občanských registru

32 Důležité

(a) místo obce (b) místo obce (c) číslo popisné (d) číslo orientační (e) PSČ

(f) místo obce (g) číslo obce

(h) obce (i) obec

33 Místo podnikání

(a) místo obce (b) místo obce (c) číslo popisné (d) číslo orientační (e) PSČ

(f) místo obce (g) číslo obce

(h) obce (i) obec

34 Působí na území ČR (pro zahraniční osoby)*

(a) místo obce (b) místo obce (c) číslo popisné (d) číslo orientační (e) PSČ

(f) místo obce (g) číslo obce

(h) obce (i) občanské číslo (j) občanské číslo

35 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte další obor živnosti na seznamu)
na stránce 6-50 (resp. 6-50) Registrace živnosti (základní údaje) resp. živnosti a živnosti (příslušné podnikání)

(a) Průmyslové (b) zemědělské (c) stavební (d) zemědělské (e) stavební (f) zemědělské (g) stavební (h) zemědělské (i) stavební (j) zemědělské (k) stavební (l) zemědělské (m) stavební (n) zemědělské (o) stavební (p) zemědělské (q) stavební (r) zemědělské (s) stavební (t) zemědělské (u) stavební (v) zemědělské (w) stavební (x) zemědělské (y) stavební (z) zemědělské

(a) datum vzniku živnostenského oprávnění (b) datum zahájení provozování živnosti

(c) datum ukončení provozování živnosti (d) datum ukončení provozování živnosti

36 Právnická

(a) místo obce (b) místo obce (c) číslo popisné (d) číslo orientační (e) PSČ

(f) místo obce (g) číslo obce

(h) obce (i) obec

(j) místo provozování (k) místo provozování (l) místo provozování

(m) místo provozování (n) místo provozování (o) místo provozování (p) místo provozování (q) místo provozování (r) místo provozování (s) místo provozování (t) místo provozování (u) místo provozování (v) místo provozování (w) místo provozování (x) místo provozování (y) místo provozování (z) místo provozování

(a) místo provozování (b) místo provozování (c) místo provozování (d) místo provozování (e) místo provozování (f) místo provozování (g) místo provozování (h) místo provozování (i) místo provozování (j) místo provozování (k) místo provozování (l) místo provozování (m) místo provozování (n) místo provozování (o) místo provozování (p) místo provozování (q) místo provozování (r) místo provozování (s) místo provozování (t) místo provozování (u) místo provozování (v) místo provozování (w) místo provozování (x) místo provozování (y) místo provozování (z) místo provozování

(a) místo provozování (b) místo provozování (c) místo provozování (d) místo provozování (e) místo provozování (f) místo provozování (g) místo provozování (h) místo provozování (i) místo provozování (j) místo provozování (k) místo provozování (l) místo provozování (m) místo provozování (n) místo provozování (o) místo provozování (p) místo provozování (q) místo provozování (r) místo provozování (s) místo provozování (t) místo provozování (u) místo provozování (v) místo provozování (w) místo provozování (x) místo provozování (y) místo provozování (z) místo provozování

(a) místo provozování (b) místo provozování (c) místo provozování (d) místo provozování (e) místo provozování (f) místo provozování (g) místo provozování (h) místo provozování (i) místo provozování (j) místo provozování (k) místo provozování (l) místo provozování (m) místo provozování (n) místo provozování (o) místo provozování (p) místo provozování (q) místo provozování (r) místo provozování (s) místo provozování (t) místo provozování (u) místo provozování (v) místo provozování (w) místo provozování (x) místo provozování (y) místo provozování (z) místo provozování

37 Odpovědný zástupce

(a) Jméno: (b) příjmení (c) příjmení (d) titul

(e) jméno, příjmení (f) roční příjmení (g) skratka dřívější příjmení

(h) místo narození (i) místo narození (j) okres

(k) obdoba (l) datum narození (m) datum narození (n) číslo číslo

(o) identifikační číslo (p) občanské číslo (q) číslo občanských či občanských registru

38 Další údaje odpovědného zástupce

(a) místo obce (b) místo obce (c) číslo popisné (d) číslo orientační (e) PSČ

(f) místo obce (g) číslo obce

(h) obce (i) obec

* vyplněno u živnosti podnikatele, který nemá příslušnost k žádné z obcí
* vyplněno pouze u živnosti provozované živností na území území
MPO FO – vnitř. č. 00 0720000

Ohlašovací živnost

- Vznik oprávnění – **dnem ohlášení** (neurčí-li ohlašovatel jinak)
- **Splnil-li** ohlašovatel všechny podmínky stanovené zákonem, **provede živnostenský úřad zápis** do živnostenského rejstříku do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a **vydá podnikateli výpis**.
- **Nesplňuje-li** ohlašovatel podmínky stanovené tímto zákonem, živnostenský úřad **zahájí řízení** a **rozhodne** o tom, že živnostenské oprávnění **ohlášením nevzniklo**
- do vydání výpisu prokazuje podnikatel své oprávnění stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu

Ohlašovací živnost

- Nemá-li ohlášení náležitosti, vyzve živnostenský úřad ohlašovatele ve lhůtě k odstranění závad – k tomu stanoví lhůtu nejméně 15 dnů
- Po dobu lhůty uvedené ve výzvě neběží lhůta pro provedení zápisu do živnostenského rejstříku a vydání výpisu.
- Odstraní-li ohlašovatel závady ve stanovené lhůtě nebo ve lhůtě prodloužené, považuje se ohlášení **od počátku za bezvadné**.
- **Neodstraní-li** ohlašovatel závady ve stanovené nebo prodloužené lhůtě, živnostenský úřad **zahájí řízení a rozhodne** o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením **nevzniklo**
- Pokud ohlašovatel před vydáním rozhodnutí **závady odstraní** a živnostenský úřad zjistí, že jsou splněny podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, **řízení ukončí zápisem do živnostenského rejstříku a vydá výpis**.

Městský úřad Kolín
obecní živnostenský úřad
Karlovo nám.45,Kolín 1

Č. j.: 1668/2011/OŽÚ/H/4
Sp. značka: 1668/2011/OŽÚ/H

Výpis z živnostenského rejstříku

Jméno a příjmení: Ing. Zdeněk Verner
Rodné číslo: 770528/0781
Datum narození: 28.05.1977
Bydliště: 285 06, Ledčecko 108
Místo podnikání: 285 06, Ledčecko 108
Identifikační číslo: 71593659

Živnostenské oprávnění č. 1

Předmět podnikání: Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Obory činnosti: Zprostředkování obchodu a služeb
Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí
Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků
Projektování pozemkových úprav
Příprava a vypracování technických návrhů, grafické a kreslířské práce
Překladatelská a tlumočnická činnost
Poskytování technických služeb
Vznik oprávnění: 15.04.2009
Doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou

Živnostenské oprávnění č. 2

Předmět podnikání: Projektová činnost ve výstavbě
Vznik oprávnění: 16.03.2011
Doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou

Živnostenské oprávnění č. 3

Předmět podnikání: Provádění staveb, jejich změn a odstraňování
Vznik oprávnění: 16.03.2011
Doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou

Koncesovaná živnost

- žádost se podává u *obecního živnostenského úřadu*, nebo *kontaktního místa veřejné správy* – opět tiskopis
- ke vzniku oprávnění a provozování živnosti musí živnostenský úřad nejprve posoudit žádost o koncesi - splnění všeobecných a zvláštních podmínek
- pokud vady – úřad vyzve do 30 dnů a stanoví lhůtu – neodstraní-li vady, řízení se zastaví.
- oprávnění vzniká až rozhodnutím (jeho právní mocí) o udělení koncese (konstitutivní účinky) X nejsou splněny podmínky – rozhodnutím zamítne
- v rozhodnutí o povolení koncese může úřad pro výkon živnosti uložit závazné podmínky ke koncesované živnosti.
- oprávnění se dokládá výpisem ze živnostenského rejstříku (vydá se do 5 dnů od povolení) a do té doby se prokazuje samotným pravomocným rozhodnutím

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 1
Úřad městské části, odbor živnostenský
115 68 PRAHA 1, Vodičkova 18

STEJNOPIS

Č. j.: UMCP1 122411/2012
Sp. značka: S UMCP1 097202/2012

Vyřizuje: Libuše Prokopcová
Telefon: 221097428
Fax: 221097513

ROZHODNUTÍ

Městská část Praha 1, Úřad městské části, Odbor živnostenský, příslušný podle § 2 odst. 1 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl o žádosti o koncesi níže uvedeného žadatele ze dne 23.07.2012

t a k t o :

podle § 53 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,

s e u d ě l u j e k o n c e s e

právnícké osobě

Obchodní firma: **Amazing Golf, a.s.**
Identifikační číslo: **25146394**
Sídlo: **Na Balkáně 2074/68
130 00, Praha - Žižkov**
Předmět podnikání: **Provozování cestovní kanceláře**

Podmínky pro provozování živnosti dle § 27 odst. 3 živnostenského zákona nejsou stanoveny.

Vznik práva provozovat živnost: dnem nabytí právní moci rozhodnutí o koncesi

Koncese se uděluje na dobu neurčitou.

Současně se podle § 53 odst. 3 živnostenského zákona schvaluje ustanovení odpovědného zástupce:

Odpovědný zástupce:

Jméno a příjmení: **Ing. Hana Pešková**
Datum narození: **06.03.1974**
Bydliště: **Na Balkáně 2074/68
130 00, Praha - Žižkov**

Odůvodnění:

Odbor živnostenský, Městské části Praha 1, Úřadu městské části rozhodl o udělení koncese s předmětem podnikání "provozování cestovní kanceláře" v souladu se stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj č.j. 27652/2012-54 ze dne 06.09.2012, orgánu státní správy příslušného k vyjádření dle přílohy č. 3 živnostenského zákona k žádosti o koncesi.

Současně Odbor živnostenský, Městské části Praha 1, Úřadu městské části schválil ustanovení odpovědného zástupce paní Ing. Hanu Peškovou, narozenou dne 06.03.1974, která splňuje všeobecné i zvláštní podmínky pro ustanovení do funkce v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení; prvním dnem lhůty je den následující po dni oznámení rozhodnutí. Odvolání se podává u Městské části Praha 1, Úřadu městské části a rozhoduje o něm Hlavní město Praha, Magistrát hl.m. Prahy, odbor živnostenský a občanskosprávní.

V Praze dne 10.09.2012

Mgr. Tatiana Kunšátová
vedoucí živnostenského odboru

Účastníci řízení:

Amazing Golf, a.s.

Potvrzují převzetí rozhodnutí a vzdávám ~~nevdávám~~ se možnosti odvolání.

V Praze dne: **10. 9. 2012**

Podpis osoby oprávněně jednat za statutární orgán:

Ing. Hana Pešková

Potvrzují převzetí rozhodnutí a vzdávám ~~nevdávám~~ se možnosti odvolání.

V Praze dne: **10. 9. 2012**

Podpis odpovědného zástupce:

Rozhodnutí nabylo právní moci dne: **11. 9. 2012**

Změny oprávnění

- oznamují se změny týkající se údajů a dokladů sdělených při ohlášení živnosti nebo podání žádosti o povolení
- Živnostenský úřad provede zápis do živ. rejstříku a vydá výpis.
- Pokud změny budou takové povahy, že bude třeba oprávnění zrušit – zánik živnostenského oprávnění

Zánik oprávnění

- smrtí podnikatele, nejde-li o případy podle § 13,
- zánikem právnické osoby, nejde-li o případy podle § 14,
- uplynutím doby, pokud bylo živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou,
- výmazem zahraniční osoby povinně zapsané v obchodním rejstříku nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku,
- stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
- rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.

Zrušení živnostenského oprávnění rozhodnutím

Nelze považovat za sankční opatření jako rozhodnutí o uložení pokuty – spíše preventivní povaha

Vedle zrušení lze pozastavení – správní uvážení (konkrétní okolnosti)

Obligatočně:

- *podnikatel již nesplňuje podmínky svéprávnosti nebo bezúhonnosti,*
- *nastanou překážky podle § 8, nejedná-li se o překážku podle § 8 odst. 5 u živnosti volné,*
- *podnikatel o to požádá*
- *podnikatel neprokáže právní důvod užívání prostor podle § 31 odst. 2.*

Zrušení živnostenského oprávnění rozhodnutím

Obligatočně:

- *na návrh orgánu státní správy vydávajícího stanovisko podle § 52 odst. 1 z důvodu, že podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy.*
- ...

Fakultativně:

- *jestliže podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy*
- *jestliže podnikatel neprovozuje živnost po dobu delší než 4 roky; neoznámil-li přerušování provozování živnosti*

Živnostenský rejstřík

- je informačním systémem veřejné správy
- správcem je Živnostenský úřad České republiky – vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu
- provozovateli jsou obecní a krajské živ. úřady (vedou jej)
- slouží k přesné evidenci živnostensky podnikajících subjektů a jejich živností a ke zveřejňování (některých) evidovaných údajů (mimo např. rodná čísla nebo přehled uložených pokut)

Kontrola

Živnostenská kontrola

- Zjišťuje se, nakolik odpovídá existující stav tomu, co býti mělo nebo býti má a zjišťují se příčiny nesplnění příslušných povinností, a ze zjištěného stavu se vyvozují závěry a stanoví příslušná opatření.
- V případě, kdy již oprávnění vzniklo:
  - podmínky pro získání (musí být po celou dobu zachovány)
  - podmínky vlastního provozování živnosti (odvíjí se od vzniku oprávnění) – povinnosti stanovené živ. zákonem (§ 31), zvláštními zákony + popř. stanovené v rozhodnutí o udělení koncese
- kontrola současně musí být racionální, aby nadměru nenarušovala chod kontrolovaných činností

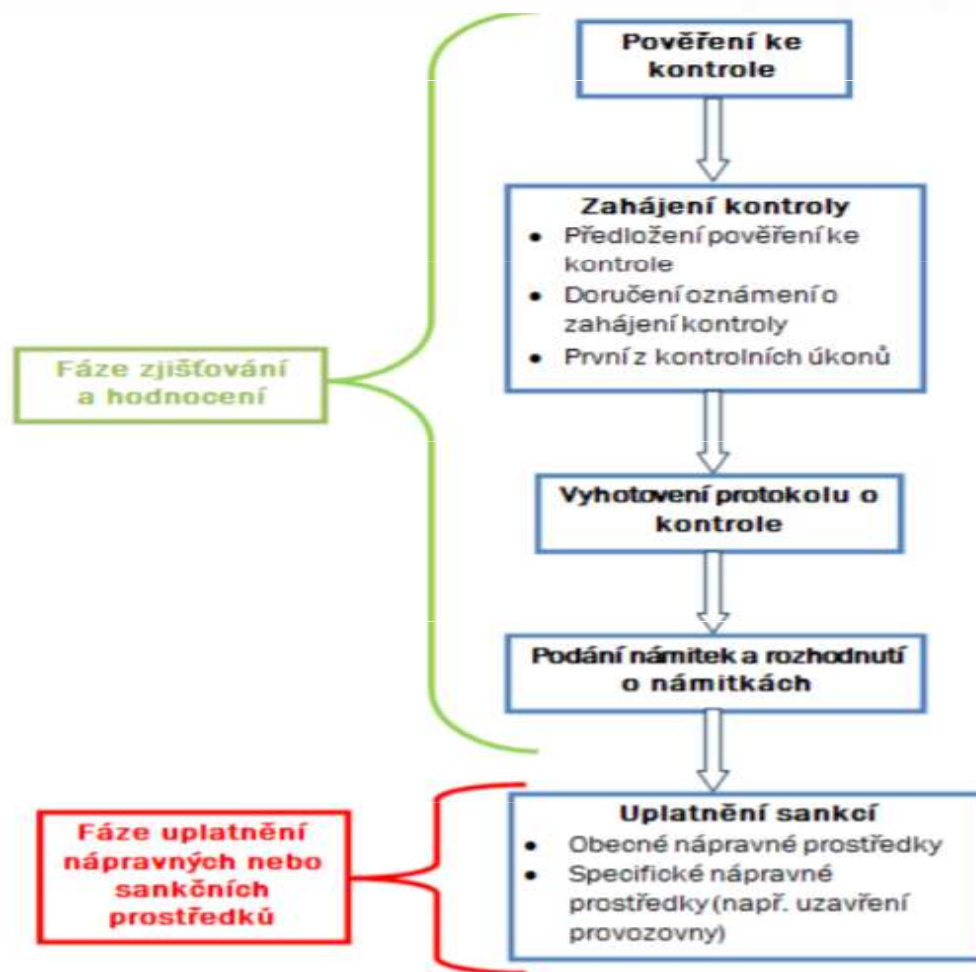
Živnostenská kontrola

- faktický výkon obecní živnostenské úřady; krajské živnostenské úřady a ministerstvo mohou provedení živnostenské kontroly nařídit.
- **obecná úprava kontrolní řád – zákon č. 255/2012 Sb.**
- Zvláštní úprava v živ. zákoně (procesní)
  - Prokazování při kontrole průkazem nebo písemným pověřením k jednotlivé kontrole.
  - Podnikatel je oprávněn přizvat v průběhu kontroly jím zvolenou třetí osobu. Nepřítomnost třetí osoby není důvodem k přerušení kontroly.
  - Živnostenský úřad může rozhodnutím uložit podnikateli odstranění nedostatků zjištěných při provozování živnosti – odvolání nemá odkladný účinek.

Živnostenská kontrola – kontrolní řád

PRŮBĚH KONTROLY

- Průběh kontroly se v detailech liší dle jednotlivých druhů kontrol. Obecně lze však kontrolu rozdělit do dvou fází.

Živnostenská kontrola – kontrolní řád

Povinnosti kontrolujícího

- Předložit pověření k provedení kontroly
- Zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly
- Šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby
- Vydat potvrzení o zajištění originálních podkladů
- Umožnit podnikateli účastnit se kontrolních úkonů
- Vyhotovit protokol

Práva kontrolujícího

- Požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, která je na místě kontroly
- Provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, provádět měření
- Požadovat poskytnutí údajů a dokumentů
- Pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy
- Užívat technických prostředků podnikatele (telefon, pokladna, váha)
- Vyžadovat součinnost

Živnostenská správa – kontrolní řád

Práva kontrolovaného

- požadovat po kontrolorovi předložení pověření ke kontrole
- namítat podjatost kontrolora nebo přizvané osoby
- seznámit se s obsahem protokolu o kontrole
- podávat námitky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole

Povinnosti kontrolovaného

- vytvořit podmínky pro realizaci kontroly
- umožnit kontrolorovi výkon jeho oprávnění
- poskytovat potřebnou součinnost
- podat ve lhůtě určené kontrolorem písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou

Živnostenská kontrola – kontrolní řád

Protokol o kontrole

- Účelem je zachytit průběh kontroly a popsat, jaké skutečnosti byly kontrolou zjištěny.
- Protokol neobsahuje konkrétní sankci za porušení povinnosti. Pouze konstatuje, že podnikatel některou ze svých povinností nesplnil nebo ji splnil chybně.
- Případné ukládání sankcí je potom předmětem samotného správního řízení
- Námitky proti kontrolním zjištěním
- Nevyhoví-li námitkám vedoucí kontrolní skupiny nebo kontrolující ve lhůtě 7 dnů ode dne jejich doručení, vyřídí je nadřízená osoba kontrolujícího

Přestupky

Přestupky

- aby živ. úřady mohly plnit své úkoly, jsou vybaveny pravomocí ke správnímu trestání při zjištění porušení příslušných právních povinností
- Dříve přestupky FO a jiné správní delikty PO a podnikajících FO
- od 1. 7. 2017 jen přestupky – zákon č. 250/2016 Sb.

Systematika právní úpravy

- zákon č. 250/2016 Sb. – obecná hmotněprávní i procesně právní úprava - **lex generalis**
- procesněprávní úprava – správní řád – **lex generalis**
- živnostenský zákon (**lex specialis**) – skutkové podstaty jednotlivých přešupků
  - + v prvním stupni projednávají obecní živnostenské úřady; pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.

ODPOVĚDNOST PODNIKAJÍCÍ FYZICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- Podnikající FO je pachatelem (**případ kdy jedná sama**), jestliže:
  - k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a
  - byla porušena právní povinnost uložená FO/podnikající
- = Podnikající FO je též pachatelem (**jedná prostřednictvím**), jestliže:
  - k naplnění znaků přestupku došlo jednáním FO, které je přičitatelné podnikající FO
  - byla porušena právní povinnost uložená FO/podnikající a to:
    - při podnikání FO,
    - v přímé souvislosti s podnikáním FO, nebo
    - ku prospěchu podnikající FO nebo v jejím zájmu

ODPOVĚDNOST PODNIKAJÍCÍ FYZICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- Osoby, jejichž jednání je **příčitatelné** podnikající FO:
  - zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení,
  - fyzická osoba, která plní úkoly podnikající fyzické osoby,
  - fyzická osoba, kterou podnikající fyzická osoba používá při své činnosti, nebo
  - fyzická osoba, která za podnikající fyzickou osobu jednala, jestliže podnikající fyzická osoba výsledku takového jednání využila.
- **Obdobné použití** právní úpravy odpovědnosti právnických osob, s výslovnými výjimkami, zohledňujícími odlišné povahy (podnikající) fyzické osoby a právnické osoby
- Objektivní odpovědnost – možnost liberace
- Odpovědnost **nezaniká** přestane-li FO podnikat (§ 23/2)

ODPOVĚDNOST PRÁVNICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- PO je subjektem, resp. pachatelem přestupku, jestliže:
  - k naplnění znaků přestupku došlo jednáním FO, které je přičitatelné PO
  - byla porušena právní povinnost uložená PO (nebo organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí PO), a to:
    - při činnosti PO,
    - v přímé souvislosti s činností PO
    - nebo ku prospěchu PO nebo v jejím zájmu;

ODPOVĚDNOST PRÁVNICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- Osoby, jejichž jednání je přičitatelné PO:
  - statutární orgán nebo člen statutárního orgánu,
  - jiný orgán PO nebo jeho člen,
  - zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení,
  - FO, která plní úkoly PO,
  - FO, kterou PO používá při své činnosti,
  - FO, která za PO jednala, jestliže PO výsledku takového jednání využila
- Objektivní odpovědnost PO – možnost liberace

Příklad skutkových podstat v živ. zákoně

§ 63

(1) Právnícká osoba se dopustí přestupku dále tím, že provozuje činnost, která je

a) živností volnou,

b) předmětem živnosti řemeslné nebo vázané, nebo

c) předmětem živnosti koncesované, aniž by pro tuto živnost měla živnostenské oprávnění.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu

a) do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a),

b) do 750 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b),

c) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c).

Konec